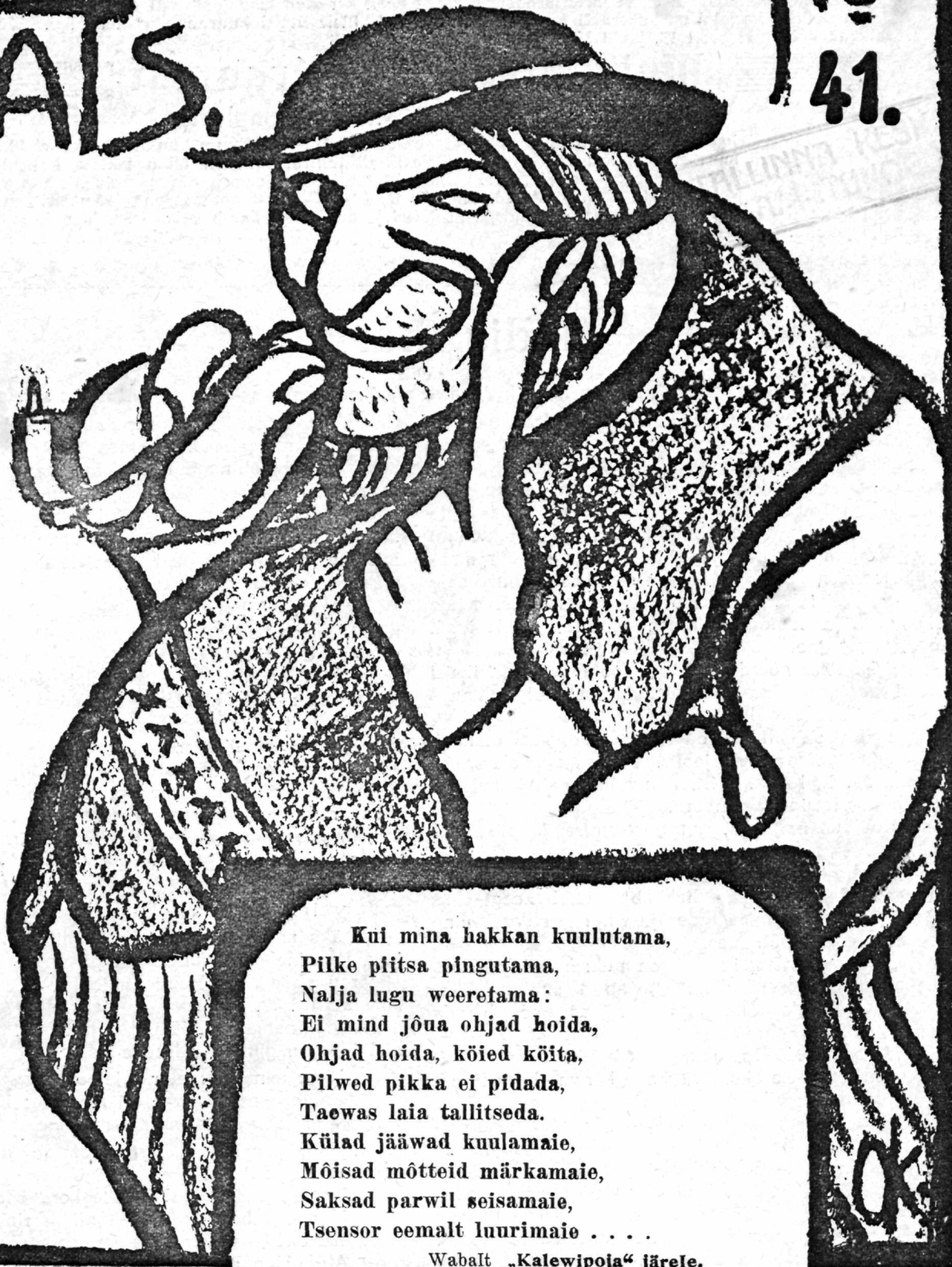

MEIE MATS.

F. H. Krauszwalder nim.
Eesti-RSV Riiklik
Raamatukogu

R 2018

N° 41.

Kui mina hakkan kuulutama,
Pilke piitsa pingutama,
Nalja lugu weerefama:
Ei mind jõua ohjad hoida,
Ohjad hoida, köied kõita,
Pilwed pikka ei pidada,
Taewas laia tallitseda.
Külad jääwad kuulamaie,
Mõisad mõtteid märkamaie,
Saksad parwil seisamaie,
Tsensur eemalt luurimaie

Wabalt „Kalewipoja“ järelle.

Kaanepildi järeltrükk on keelatud.

Ärimeestele lahkeks tähelepanemiseks.

Viimasel ajal on Tallinnas isedraalne liik kelmisid tekkinud, kes mööda suuremaid äriid ja kauplusi ringi käivad ning kuulutusi nuruvad, mida nemad seal ehk teal lehes, albumis, wõi mõnes muus sarnases väljaandes awaldada lubawad. On äri wõi kaupluse omanik kuulutuse andmisega nõus, siis nurub kuulutulekorjaja ka rublat paari käsiraha ette ning seda saab ta lagedaste äga lahke kuulutuse ja käsiraha andja äri-mees ootab oma kuulutuse ilmumist ilma asjata — sest sarnalt wäljaannet ei ilmugi tihti sugugi, kui aga ilmub, siis pole kuulutust seal sees mitte olemas. Sellepärast: **hoidke petiste kuulutuste korjajate eelt!**

Niiama oleme ka kuulda saanud, et ka „Meie Matsi tähtraamatu“ jaoks mööda äriid mõned sarnased isikud kuulutusi käiwad korjamas, kelledele selleks meie poolt mitte luba ega wolitust ei ole, sellepärast teatame kõigile austatud kuulutajatele, et meie sarnaste herrade poolt korjatud kuulutuste eelt ei wastuta. Meie wolitustel kuulutuste korjalal on kubernerri herra poolt kinnitatud „Meie Matsi tähtraamatu“ luba ligi. Wäljaantud Eestimaa kubernerri poolt 15. juulil № 3667 all.

„Meie Matsi“ tähtraamat

ilmub 1910 aastal 25.000 eksemplaris

ja sellepärast on ärimeestel ainult „Meie Matsi tähtraamatus“ kõige kafalikum kuulutada, sest et ühelgi teisel Eesti kalendril nii suurt osawõtjate hulka ei ole. „Meie Matsi tähtraamat“ on täitsa rahwa kalender, teda ostetakse ja loetakse igal pool, kus eestlasi elab. „Meie Matsi“ tellijad saawad tähtraamatu hinnata kaala, ka need, kes 1-sekt augustist aasta lõpuni telliwad. Tellimise hind 1-sekt augustist aasta lõpuni (10 numrit) on 85 kop., kodu kätte saates. Kalender on hulga piltidega ilustatud ja westeosas ilmub muu seas suur hulk toredaid nalja palaid.

Staplikult „Meie Matsi toimetus.“

Andis haridust

ehk

Jutt sellest, kudas Lambapea linna kodanikud maailmaloomise saladusega tuttawaks saiwad.

Ühel ilusal päewal teatasiwad määratu suured müürilehed Lambapea linna kodanikkudele, et „waata mina see ja see professor ning mustakunsti mees, kogemata läbisõidul teie auwäärt linnast, Amerikasse ja weel kaugemale, loen omale suureks auks teile ehk küll uskumata, ja wõimatumat, aga siiski minu käes wõimalikku imet ja asja näidata, nimelt maailma loomist, loomise hakatusest peale kuni meie päiwini, kõikides tema loomise ajajätkudes, kõige õigemates ja loomutruudemas piltides. Sellepärast loodan, et“ jne.

Kõik läks toredamini kui loota wõis. Piletisi osteti weel suurema õhinaga kui omal ajal Tallinnas tsirkuse hobuse wälja loosimise puhul.

Kell pool kaheksa oli saali peale, kus etendus pidi olema, otse tormi jooks. Rahwast woolas, küll hobustega, küll jala. Suurearwuline publikum hakkas oma platsidele minema.

Kuuldus naljatasi, juttu westmist ja pilkawaid märkusi.

„Noh, on ikka tore waadata, kudas see ilma loomine siis õige peale hakkab“, ütleb keegi paks kõrtsi papa platsile istudes ja ringi waadates ning õhates — higi püh des.

„Na, weel huwitawam on püksata Adamat ja seelikuta Ewat silmitseda,“ arwab keegi poepoiss. „Teie aga tahate kohe roppust näha“ noomib teda kõrwal istuw wanapiiga,

Umbes sarnases toonis läheb jutt edasi. Wiimaks helistatakse kolm korda kõrwu lukustawalt kella, wahetekk tõuseb suure raginaga ülesse.

Püüne peale ilmub sabakuues, autähtedega ehitud, suurte salkus juukstega ja kõige muude musta kunstnikkude tundemärkidega isand, wäikest kullatud kepikest käes hoides. Püüne ääre juurde saades kummardab ta publikumi poole. Publikumi hulgast tõusiwad ka mitmed püsti ja kummardasiwad wastu; kõlas ka mõni wali kiidu hüüe.

Mustakunsti mees raputas kohasel wiisil oma suuri juukse salkusi, wehkles kepikesega õhus ja hakkas suure õhinaga tulesid kustutama . . . ainult paar küünalt jäiwad püüne peal olewal laual järsku pimeduse sisse uppunud saali walgustama. Publikumi hulgas oli mõnda südame põhjast tulnud õhkamist kuulda. Mustakunsti mees läks laua juurde ja wõttis kaks küünalt kätte

„Austatud herrad ja daamed! Mina tahan teile maailma loomise saladust näidata ja mõnesuguste salawägede abil, nagu spiritismuse ja musta kunsti kaasabil on mul wõimalik kõiki maailma loomise ajajätkusi selgete piltidena Teie silmade eest mööda libiseda lasta. Hoiatan, teid, mu herrad ja daamed, siin sünnib warsti suuri asju; rahu ja kõige suurem waikus on pea tingimisteks. Ja nüüd, ma hakkan peale (mustakunsti mees waatas taskukella). Esi-mene nummer: alguses oli pimedus . . .“ ja mustakunstimees puhus mõlemad küünlad ära.

Tekkis ka tõesti kõige sügawam pimedus: oli ainult nõnda tagasihoitud ohkamist selles üleüldises haua waikusel kuulda.

Läks minutit, kaks, kolm, neli . . . Aga maailma loomine ei jõudnud ikkagi weel teise loomise ajajärgu sisse . . . Publikum hakkas kannatamatalt kõhatama . . . Pimedus ei hakanud sugugi walgemaks minema . . . Kuuldus hüüeid: „Noh, aitab küll juba, nägime, — lase edasi!“

„Lase teine nummer tulema!“

Aga teist nummert ei järgnenud; healed läksiwad wajjemaks ja ähwardawamateks:

„Noh, kunsimehe herra, mis sa mängid! Kus kurat sa tukud!“

„Kas magama jäid?! Lase kord edasi!“

„Herra, lubage, mis teil minu rindade kallal koblamist on! —“ kilkas keegi eleda soprano healega.

„Ah, palun andeks!“ . . . wastas passi heal.

„Ja—jah — palun andeks! . . . Aga tead, kust kohalt teiesugust selle eest paitada tuleb? . . .“

Üks . . . kaks . . . kolm . . . hakkas kell lööma ja löi üheksa pauku.

„Juba üheksa! Pea, siin on midagi wigurit, politseid waja . . . Politseisse!!“

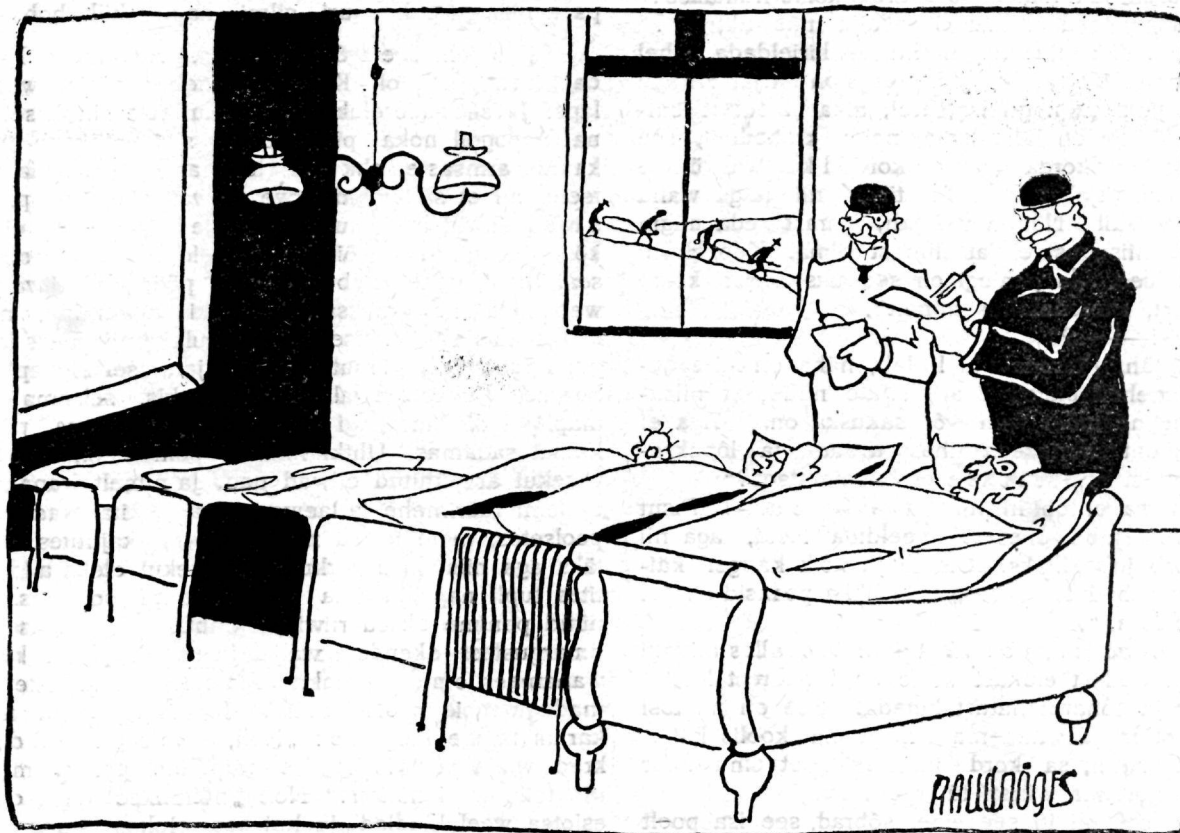
Üks . . . kaks . . . kolm . . . löi raudtee waksalis kell; wedur wilistas kaks korda ja raske puhkimise ja ähkimisega pühkis ta otse õhtu poole, maailma loomise teise järgu saladust enesega ühes wedades.

Meie Matsi eeskirjad raudteede.

1. Sõidu piletsid müüakse ainult waksalites worsti-würts- ja muudes kauplustes ei müüda neid mitte.
2. Piletite wäljaandmise juures ei saa rongis olewate platside arwu mitte silmas peetud: kui wiimastest puudus tuleb, on sõitjatel täielik õigus pinkide alla pugeda ja kaasreisijate põlwele ning akna aluste laudade peal istuda.

Tallinna matmisekassa.

Tallinna matmisekassa tahtis oma jookswate asjade korraldamiseks peakoosolekut ära pidada. Kuid liikmed oliwad niisugused, et nad enam oma jalal ei suutnud koosolekule tulla, w. id neid kanti sinna ning pandi woodidesse pikali. Mõnel liikmel oli weel wähe eluõhku sees, mõnel enam põrmugi.

Wlimane kohtupäew.

Riigi seletab oma nooremale õekesele piiblitlugudest wiimase kohtupäewa pilti näidates: „Mäed, nendele seal paremal pool ütleb Jumal: „teie olete wagad ja saate taewa.“ Aga teistele ütleb ta wihafelt: „Kasige minema, teie teete mind närwiliseks!“

Sinnalaps.

„Ema, tursjad sööwad ju räimeid, eks ju?“
 „Jah.“
 „Aga kas nad kilusid ka sööwad?“
 „Wõiidugi!“
 „Aga kuidas nad need plektoosid lahti teemad?“

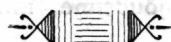
3. Rongide kokkupõrkamise korral arwatakse reisijad selles asjas süütaks ja, kui nad elusse juhtuwad jääma, wõiwad nad rahulikult õnnetuse kohalt lahkuda.

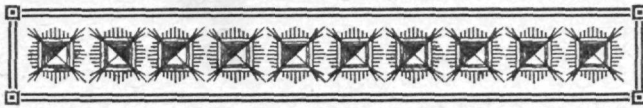
4. Eelolewat rongide kokkupõrkamist ei tähendata mitte pileтите peale.

5. Kõige kolme klassi reisijad ühes ja sellesamas rongis wiidakse ühesuguse kiirusega edasi.

6. Raudtee lõpujaamas peawad kõik reisijad õigel ajal wagunitest wälja kolima, wastasel korral wiidakse neid ühes wagunitega raudtee kuuri.

7. Soowitawasse jaama kohale jõudes ja rongist lahkudes ei ole konduktoritega jumalaga jätmine sunduslik.

Meremeeste Ladina-keel

III.

„Ah, siis teie ei usu, et niisuguseid wanu elajaid üleüldse olemas on?“ küsis Jan haawatult koosolejate käest. „Noh siis pole Teil kellegil õiget aimugi sellest! Ma wõin teile ütelda, et peaaegu kõiki neid näha olen saanud: brontasaurust, plesiosaurust, suurt saurust ja kudas neid saurusi kõike hüütakse!“

„Kudas need elukad siis wälja näewad, Jan?“

„Seda ei saa sugugi nii lihtsalt kirjeldada. Ühel on pea nagu elewandil, seal juures on tal jalad nagu kangurul ja saba nagu isatedrel, aina ilusatest sulgedest. Teisel on jälle keha nagu krokodillil, see tähendab: kuus korda suurem; koiwad kui wiiekümne aastasel kaelkirjakal ja paar tiiwu nii nagu wana Hollandi weskil. Nõnda siis jah, pärast seda nägin veel kord niisugust elajat silmast silma. Kap Horni juures oli see. Ja pealegi oli see üks neist kõige ilusamatest, Pterodaktilus nimelt.“

„M—i—i—s?“

„No jah, Pterodaktilus! Jah, näha on missugused meremehed olete! Seal arwate nüüd, et niisuguse nimeline mõni wiin wõi sakuska on. Aga et siin päris eht sauriusega ühes tiiwade ja lõpuksetega tegemist on, seda teie ei tea aimatagi?“

„Jan, sa ei tohi nii hirmsaste waletada! Pisut walet wõib juba enesele meeldida lasta, aga nii palju läheb juba liiaks. Oleme ju kõik kaugel käinud meremehed siin koos, seda ikka peaksid enesel meeles pidama.“

„Sooh wõi nii, noh siis tahan teile alles midagi jutustada! Sellest elukast wõite igast suurest looduseteaduse- ja sõnaraamatust lugeda. See on nii tõsi kui see, et minu wanaema kihelkonna koolis käis?“

„Ma arwan, sa kord jutustasid, et sinu suur ema Mesopotamia wüsti tütar olnud.“

„Jah, see oli ju see teine, sõbrad, see isa poolt wõerasema näh! Noh, ja nüüd jätke kord naljatamine. Sest meie kaptenil läksiwad nende päewade puhul juuksed hirmu pärast walgeks, ja ta nina — siin Fritz Claussen ja Karl Bremers, nemad tundsiwad tema nina veel tema hiilguse ajal — see läks üsna walkjasrohelineks hirmu pärast, ka sai ta niisuguse kartustäratawa wärwi, ja oma punaste ja siniste täpesteega seal peal nägi ta just nii wälja nagu tükk wana lõhkikärisenud Prantsuse riigilipust.“

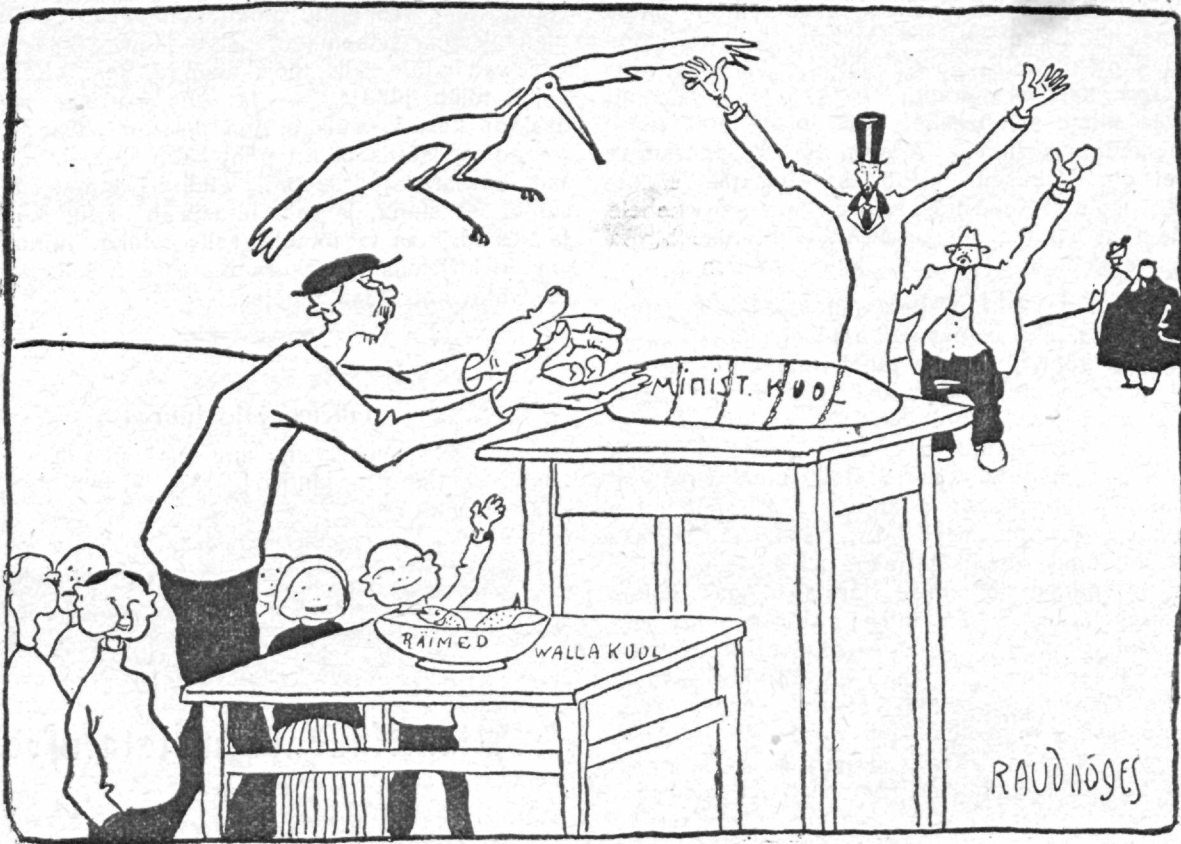
„Ja kõik selle Tegemalitse pärast?“

„Kui sa niisugust elajat ei tunne, Kristjan, siis ei tohi sa tema ladinakeelset nime ka nõnda hirmsasti ära solkida! Jah, kõik selle koleda eluka, kõik Pterodaktiluse pärast. Nõnda siis, meie sõitsime hea tuulega päris mõnusaste ja tahtsime ühel ilusal päewal — see oli na kesknädala paiku — just toredasti ümber Kap Horni pöörda, kui korruga inetut hullgamist õhus kuulsime. Ja enne kui meie ülepea nüüd alles mõistusele jõudsim, mis õieti siis lahti

on, plaksatab sihuke elukas just kesk laewalage maha. Sihuke elukas, sõbrad, ma ütlen, missugust teie enesel wäljamõteldagi ei oska. Aga ma tahan teile kord teda kirjeldada. Kujutage enesele üht niisugust suurt nahkhiirt ette, na umbes nii suurt, nagu õige suur lehm ja pisem kui elewant. Ja siis kujutage sellele elukale lähemata ninasarwiku nina ette! Ja selle nina külge suured terawad hambad. Ja siis silmad! Olete kord lootsiülema Heinwihhi naist näinud, kui ta pahas tujus on? Nii umbes. Ainult wähe suuremad. Ja siis on see hirmsas asi seal juures: kui üks silm pahe-malepoole waatab, siis pöörab teine ennast paremale poole. Sihukest asja ei ole terve maa peal enam näha!“

„Sooh, seal petad ennast tubliste. Seal ei ole sa kaptenit Klaus Steinekeri tundnud. Sel on ka paar niisuguseid suuri silmi nagu kiik-hobusel.“

„No jah, see wõib küll olla. Aga meie Pterodaktiluse wastu oli Klaus Steineker päris waenelaps. Ja siis selle eluka hääl! Kui teie sihukesel wanal papogoil noka pihta lööte, siis krääksub ta ju kaunis armsaste, ehk kui teie ahwipuuri alla tuld teete, nii et sädemeid terve taewas täis, siis praaksuwad ahwid ka kaunis ilusaste! Aga see ei ole kõik midagi. Ma wõin teile ütelda, kui see elukas seal luugi peal istub ja silmi pööratab, tiiwadega wehkis ja siis kraaksus — tekkis arwamine, nagu istuks elus saatan ise seal ja laulaks niisugust laulu nagu igawesest põrgutulest. No jah, sel silmapilgul, kus see elukas laewalaele end laskis, selsamal silmapilgul oli laewalagi tühi nagu pühapäewa pärast lõunat sadamas. Ühtki inimest polnud enam näha. Otsekui ärapähitud oliwad nad. Ja nimelt wanamees mõlemi tüürimehe ja laewapoisiga kükitasiwad pärapoolsetes, meie teised ninapoolsetes kajutites. See läks aga niisuguse wirkusega, otsekui oleks all kajutites tupli naps ja hea soe sakuska ootamas. Ja nüüd panime ukseid riivi ja wahtsime wäiksetest, ümargustest akendest wälja, ja seal nägime, kudas wanamees oma kajutiaknast suurte ümarguste silmadega meie poole waatas. Ja kui ta meid nägi, karjus ta üle laewalae: „Noh, tulge sealt eest ometi kord wälja ja wisake see raip üle parda, muidu ma teile veel näitan!“ Noh „näitamise“ eest olime esiotsa veel kindlad ja kui see elukas wanameest nõnda kiruma kuulis, seal tatsutas ta ennast tiiwade ja koiwade abil wanamehele lähemale, otse kajuti akna alla. Ja seal, selsamal silmapilgul sai wanamees walged juuksed ja selle hirmsa nina. Sest ta jutustas pärast, et ta olla üsna selgeste kuulnud, kudas Pterodaktilus ütelnud, et teda ära süüa tahab. Wanamehel oli aga niipalju veel waimukindlust, et akna kinni tõmbas. Noka ja pika kaela oleks elukas nimelt hõlpsaste läbi akna pista wõinud. Teie wõite nüüd mõista, missuguses hirmsas seisukorras meie wiibisime. Tüüri juures ühtki inimest, purjede juures ainustki hinge, laened pildusiwad laewa sinna ja tänna, nagu sõnnikuwankrit küläteel. Meie lootsime, et meid mõni laew märkab. See oleks siis muidugi ka meie poole sõitnud. Aga siis arwasime jälle ka: kui nad seda Amerikamaa imet näewad, siis saawad nad kohe asjast aru, ja abisaamisest pole juttugi. Nagu üteldud, jäi elukas ikka luugi peale istuma ja iga kümne minuti järele kraaksus ta nii et kõrwad kinni

Talumees: Lapsed nutavad nälja pärast . . . Kaua sa silgu ja leiwaga ikka ära elad, wõi mis jõudu sa sellest saad! Näe, siit saab saialeiba kätte. Wõtaks õlge ja annaks siit lastele!

„Postimees“ ja „Päewaleht“: Mees, hull, mis sa teed?! See on Wene leib, see süüa ei sünni. Looda selle peale, mis seal ülewal lendab, ja ole oma räimedega rahul!

pidime hoidma, ehk küll ukseid riiwis oliwad. Mõnele meie seast jäi kõrwade kinnihoidmine igawaks ja sellepärast sidusiwad nad omal parem kõrwad räti-kuga kinni. Ja niisugune hirm oli meie meestel kõigil kontides, nii et see otse kole oli! Noh, ja nüüd pidasime sõjanõu ära, kuida seda elukat wangi tuleks wõtta. Aeg ajalt rebis wanamees akna lahti ja ähwardas, et ta meile näitab, aga nagu üteldud, oli sellega aega.

See, kes meie pootsmann oli, sel tuli neljapäew hea mõte pähe! Ta tahtis akna ette lingu panna, akna siis lahti teha, ja nõnda läheks siis see elukas löksu. Seal tähendasin mina, et see elukas ehk siis nii palju kihwti ja kuuma gaasi wälja puristab, et meie kõik haledat surma surema peame. Ja siis jätsime selle plaani maha. Ainuke asi oli, et meie ehk kõik koos wälja tormasime ja poots-haakide ning kerwestega elukale turja kallale kipuksime. Aga et keski wiimaseks ei tahtnud jääda ja et keski ust lahti ei tahtnud teha, siis jätsime elukaga parem tüli norimata. Neljapäewa pealelõunat seisime juba kõik sõjariistus ukse taga, seal tõusis meie eneste keskel aga karwakiskumine sellepärast, et meie wastamesi üksteisele etteheiteid tegime, et nii arad oleme, et ust ei julge lahti teha. Noh, ja see, kelle nimi laan Felters oli, Hamburi mees teine, seitse jalga pikk, see tegi wiimaks ometi ukse lahti. Aga selsamal silmapilgul hakkas see elukas jälle jaulma, ja raksatades lendas uks jälle kinni.

Noh, ja siis tuli jälle õõ ja see oli jälle kole. Eluka silmad põlesiwad nagu kaks majaka laternat, ja kui ta kraaksus, siis wajus üks alla ja teine kerkis. See nägi siis wälja nagu sõidaks automobil öösel künklisel teel. Wiimaks koitis hommik. Elukas jäi rahulikult luugi peale istuma, otsekui oleks tal esimese klassi pilet olnud. Meie jäime juba jälle rahulikuks, sest tema oli soikuma lõõnud. Meie istusime peaaegu wagusalt, ja nüüd arwasime et Pterodaktilus ometi kord nälga tundma hakkas, ja siis ometi minema läheb. Reede läks aga ka mööda ilma et ta, raip, äraminekuga tegemistki oleks teinud. Ükskord, see oli lõunaa ajal, kelksis ta parda äärde ja wahtis korraks wälja. Kohe tuli wanamehe pea jälle akna taha ja ta karjus üle lae: „Ise tahate madrused olla! Naised olete! Tulge ometi wälja ja andke sellele lurjusele pähe, et ta küllalt saab ühe eht sakslase käest!“ Aga see oli ainult silmapilguks. Elukas keeras ennast järsku ümber ja kargas jälle luugi peale. Ja siis oli laewalael jälle niisama waikne nagu ennemaltgi.

Kui meie pealegi wanamehe käest „eht sakslast“ olime kuulnud, teadsime, missugune tund oli lõõnud. Wanamees ütles seda ainult siis, kui tipsu oli wõtnud. Noh, niisuguses seisukorras oli see üsna kohane.

Ja siis tuli laupäew. Sõbrad, seda päewa ei unusta ma oma elu ajal. Meie olime just niisama teinud nagu wanamees, ja lõpuks olime kõik täis

nagu pumbad. Hommiku wara tuli elukas meie kajuti poole ja täkkis ikka nokaga ukse pihta. Meie sattusime nüüd uueste surmahirmu, ja kui meil niipalju konjakit keres poleks olnud, oleksime pea-aegu uuesti kaineks saanud. Elukas ei taganenud sugugi ja salaja silmitsesime juba augu järel ringi, kust putked saaksime. Aga niisugust peasemise auku ei olnud kusgil. Wiimaks tatsutas elukas jälle tahapooles. Noh, meie ei soovinud wanamehele ju midagi halba, aga sihuke weerand tunnike hirmu ei oleks temale ju wäga palju kahju ka teinud.

Ühekorraga tuli Felters suurepäralise mõtte peale, ta ütles, elukas peawat midagi süüa saama, siis saab ka kõht täis ja ta läheb minema. Ja waewalt oli ta seda ütelnud, pildusime ka kohe kama-luga läbi akna kuiwatatud leiba kah. Siis tegi ta aga niisuguse näo, nagu poleks ta oma elupäiwil muud sčõnud kui wasikapraadi ja austreid. Kui pildumine temale juba wastumeelseks läks, waatas ta korraks nii wihaselt oma silmadega meie peale, ja meie jätsime rahu pärast loopimise järele. Aga Felters teadis weel midagi. Ta ütles; „kõwa leiba niisugune elukas närida ei taha — seda ei wõi temale ju ka pahaks panna. Ta tahab wärsket liha saada“. — Ja kui Gerd siis tähendas, et meie seast ükski temale toiduseks ei kõlba, sest et ta siis alkoholi kihwtitusesse surewat, arwas Felters wiimaks: „Seal ei aita kõik midagi! See raip peab pardalt kaduma! Sellepärast peame küll Susanna ohwerdama?“

Susanna oli meie wiimane siga, kes meil weel üle oli jäänud. Tema oli ninaotsas, meie kajuti kõrwal, ja läbi endi akna wõisime konksuga tema laudaukse lahti tõmmata. Selle järele kui kaks tundi selle üle rielnud olime, tõmbas Felters wiimaks raudkonksuga ukse lahti ja astus Susanna dikkamesi ning rõõmsaste rõhkides laudast wälja Amerika elukas istus uueste luugi peal ja laulis. Ta ei näitanud Susannet märkama. Aga Susanna oli teda ammu juba silmas pidanud. Ta sammus pikkamisi luugi peale ja tõmbas ikka nõnda haisu. Ja ühe korraga waatas see elukas ka meie armsa Susanne peale. Sõbrad, meie arwasime, nüüd käib korraga matsatamine ja Susannet pole olemaski. Aga mis tegi Prerodaktlus? Ta kummardas pea nii pisut ettepoole, tegi suured, ümargused silmad, ja kraaksus ühe korraga nõnda Susanne peale, et waene harjaslind mõtlema pidi, et kümme neiude koori korraga laulmas kuuleb. Aga seal ei olnud Susanne ka mitte laisk, ja ta kargas esimeste jalgadega luugi peale ja kisendas ja kisendas, otsekui oleks ta wiimase päewa pasuna alla neelanud. Ja ühekorraga sündis midagi imelist: Amerika elukas lõpetas laulmise, pigistas noka kokku ja lendas wägewa hüpega tagurpidi üle parda. Ta pani Susanne eest putked! Ja kui meie seda nägime, seal tehti nina- ja pärapool ukseid üsna ettewaatlikult lahti ja warwaste peal hiilisime parda äärde. Ja kui meie nägime, et see elukas juba kaks merepeni-koormat kaugel on, siis astusime jälle kindlal sammul edasi ja tegime nagu poleks meie laewalaelt ära olnudki. Ja meie wanamees tuli wälja ja wumt kikkri ja wahtis elukale järele, ja siis sa sõitms Susanne juurde, kaelustas teda ja sügas tema

karwu. Et ta teda ei musutanud, see oli kõik. Nüüd oleks see hirm ometi kord otsas olnud kui meil niisugust häbememat poissi laewal poleks olnud. Waewalt olime jälle tööle asunud, seal kisendas ta: „Hei, tuleb jälle!“ — Ja ühe korraga seisis ta üksinda kesk laewalage. Aga poiss oli eksinud ja seal wanamees wõttis ta nii põhjalikult ette, et ta pärast sadamas arsti juurde pidi wiidud saama. Ma wiisin ta ise sinna, ja seal jutustasin arstile kõik ära. Ja siis kirjutas ta minule selle eluka nime, mida temale kirjeldasin, taskuraamatusse. Sellepärast on see minul nii hästi meeles.“

Habemeajaja juures.

„Tule taewas appi, mis teie nüüd tegite?“ Nii lühikesteks lõikajite juustsed! Kas ei wõiks, fullate, pisut pikemalt?“

Mjakirjanduse mõistatused.

Üks hiir ja üks saba,
Kõhutäiteks kaljaraba.

„Stele kobnmaa“

*

Kui wanapiiga tunagi,
Ma olen halp ja terglane:
Et poisfa ligi meelita,
Seks järjest tarwa muudan ma.
Weel hilja olin „punane“
Ja püüdsin petta töölisti;
Seal Reinupere Jüriga
Sain ätki sehwti hakkama.
Nüüd kodanlusel' joru a'an
Ja tööliste peal' wilistan.

„Sakala“

*

Just kui fata-morgana,
Kõrbereisijat tüsjan ma:
Kuulutan, et päewa toon,
Aga ööd weel lisaks loon.

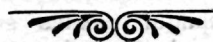
„Koit“

*

Kolm wäikest firjatähekest
Sul' awaldawad lehekest,
Kes — wärwita, nii kui on ta, —
Jääb igaweste muutmata.

„Reg“

W. Proletarlane.

Linnarahwa rahustamiseks.

Держи языкъ за зубами.

Viimaste aastate sees on Kilulinna elanikud päris pööraseks läinud. Kõige üle nad nurisewad. Mitte millegagi ei taheta enam rahul olla; iga asjale otsitakse wiga, igauhele antakse süüd. Upitati küll uus „edumeelne“ linna-walitsus Kilulinna pukile, aga ka seegi asjalugu ei suuda káratsejaid waigistada ja meeletu kisa kestab ikka edasi.

Nii nuriseb linnarahwas, et joogiwesi päris folk olla ja kuhugile ei kõlbawat. Hullemat wett polla enam kuskilt laada. Ometi teab Kilulinna iga laps, et Tjiigweski tiigis weel mitukorda fopasem ja hailewam wesi on, kui Ülemiste järwes. Lugeja, mine waata järele, mislugene wesi ülemal tähendatud tiigis on ja wõrdle Ülemiste järwe wett selle weega. Waata, kui ilus üks wesi teise kõrwalt on! Ja niisuguse joogiwee üle julgewad kilulinna lapsed nuriseda! Oh teie pöörased küll! Käesolewal aastal on aga kõigest üks juhtumine (kui mitte rohkem?) ette tulnud, kus joogiwesi selle tiigi weest halwem oli, aga seegi käib ainult umbes tosinna maja kohta. See oli siis, kui W. Amerika uul. forusid pandi. Et see tosinna majasid kaugeltgi weel linn ei ole, siis on sellega terwe linnarahwa lõugamine selles asjas asjataks tunnistatud.

Edasi tõstab linnarahwas selle üle kára, et uuliffad wahel liig tolmused ja wahel jälle liig porised olla. Ometi káidake ju kõrbetseftgi läbi, mis muud ei olegi, kui lõp-mata liiwawäljad, ja kus neetud liiwatuilk enefele mõnikord ohwreidgi nõuab. Ja nüüd hakkawad kilulinna lapsed selle tolmunatukese pärast nurisema, mis tuul uuliffatelt juhtub ülesle keerutama! Eks ole häbemata! Mis aga porise puutub, siis pole see muidugi kellegi süü, et wiim uuliffad poriseks teeb. Mis wõiwad linnalised sinna parata? Taewaluukilid nad ju ometi kinni panna ei saa!

Tihtiilugu kuuldu kaebeheali, et pagarite saiad wága piisikeled olla ja nende seest fagedaste mitmesuguseid fókulid ja putukaid leiduwat. Saiade wáikluse üle nurisemine on nüüd küll päris ilmaaegu: kui saiad suuremad oleksiwad, siis makskiwad nad ka palju rohkem, sest suuri saia pole ilmasgi wõimalik wáikeste hinna eest müüa, küll aga wáikseid suurte hinna eest. Mis aga fókudele ja putukatesse puutub, siis pole kufagil nende jaoks paremat kohta, kui juff saia sees, sest see inimene ei ela ju üksnes leiwalt (ega saialt), waid ka...

Wahetewahel tõstetakse káisa, et raudteedel mõnikord wagunid wiimale wõimalufeni täis tuubitawat. Kuulge inimesed! See jooksete teie suurel arwul wagunitesse, panete nad puupüsti täis, ja nurisete siis ise ka weel! See on ju kõik teie oma süü, et wagunites jalatáitki ruumi ei ole. Kes käib teid sinna minna?! Magage parem kodu wõi kõmpige jala, — siis on wagunites ruumi küll ja keegi ei tarwitte teie háidakisa kuulda.

Ka saunadgi ei jõua árahellitatud linnalaste táit rahulemiist ára teenida. Ikka ja ikka nurisetakse jälle, et saunad olla seestpoolt liig mustad ja fodised; ka sedagi tulla ette, et wesi liig külm olla, ja pealegi olla saunahind wága kallis. Seda pajatawad kilulinna lapsed meie 10-kopikaliste saunade kohta. Aga külime: kes seal saunas käiwad? Wastus: tööliised. Noh kui mustad ja rápased tööliised puhta sauna sisse láheksiwad, siis teekiwad nad selle silmapilk mustaks. Nii oleks see siis táieste asjata waew, tööliste jaoks saunafid puhastama hakata. Külma wee üle nurisemine on saunaskáijate poolt táieste hábemata ja wiisakufeta: pole ju seda kunagi kuulda olnud, et külm wesi mõne saunalise terwile kahju oleks teinud. Niisama wiisakufeta on ka saunahinna kõrgule üle nurisemine. Endise ja praeguse saunahinna wahet on kõigil 2 kop. Kas sellepárást maktab karjuda?! Saagu see tööline nii wáikest palka kui tahes, selle jõuab ta ikka maksta. Wõi kui

see inimene nii waene on, et saunahindagi ei jõua wálja maksta, siis árgu ta ka sauna fulgu!

Tööliised nurisewad tánapáewani, et tööpalk hirmus wáike olla, aga kõik ülespidamine hirmus kallis. Nemad ei wõiwat nii wáhele palgaga elada. Ága ühiliisi árutada, ajalehta tellida ja mitmesugust kirjandust muretseda, uusi riideid osta, kohwi, theed ja muid sellefarnaseid háid asju juua — seal on neil raha küll! Ága ikka see igawene lori: palk on liig wáike, ei tule sellega lábi!

Nõndafama nurisewad nad ka selle üle, et korterimaks liig kallis olla. Seda teewad nad ilmaaegu, sest, nagu eespool öeldud, pole neil sugugi raha puudust.

Lastega üürilised nutawad, et mõned majaperemehed neile korterit ei tahtwat anda. Ármasid inimesed, minge külige enne herra Luiga káest järele, mislugust kahju teie lapfed majaperemestele teewad, ja ráakige siis weel!

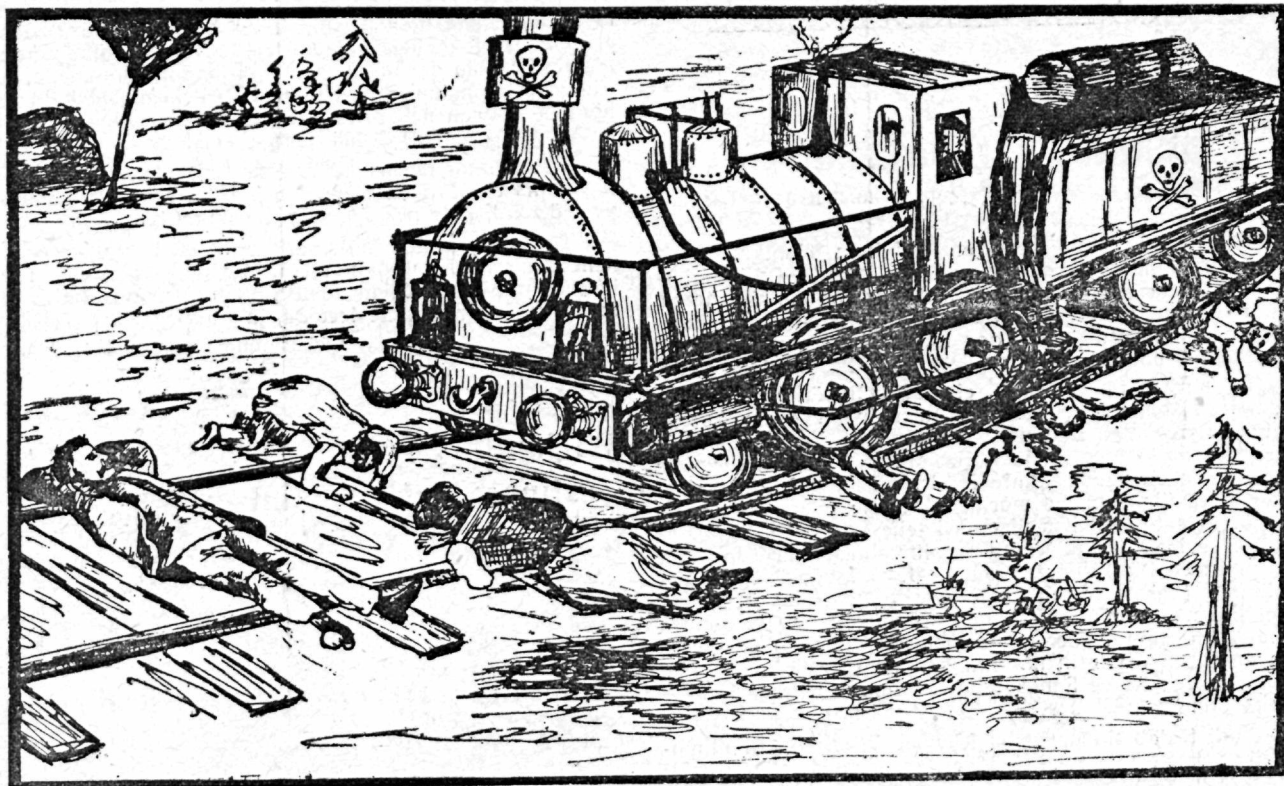
Süüdistatute nimel A. Raudpea.

Wiljandi „Koidu“ seltsi esimees loti õppimise reisult tagasi.

Wiljandi „Koidu“ selts sai seda kuulda, kui õnnistuse-rikkalt Tallinna „Lootuses“ „loti“ lüüakse. „Koit“ tegi otsuseks, ka oma ruumidesse seda kõrgeste kiidetud mángu asetada. Et aga Wiljandi meestel enestel asi tundmata oli, máarati seltsi esimehele rohke reisuraha ja saadeti ta Tallinnasse, et ta seal „loti“ mángu saladused selgeks õpiks. Esimees saatis tema peale pandud ülesande hiilgawalt korda. „Loti“ kott seljas ja pea Tallinna tarkust täis, sammus ta lõpuks kodulinna tagasi, kus ta muidugi suurte rõemuhõiskamistega wastu wõeti.

„Meie Matsi“ wõllanali.
(Lahke wastutulek enesetapjatele).

Et rongi alla wiskamised wiimasel ajal wäga moodi on läinud ja sellepärast reisijate kui ka kauba rongide korralik liikumine takistatud on, sellepärast saatis Mats raudtee walitsusele üfawal olewa plaani, et ta enesetapjate jaoks niisuguse ekstra rongi liikuma paneks ja ühes sellega ka selle rongi sõiduplaani wälja kuulutaks

Caul templiwahist.

(Trepil peal ja templis naabritega ja kanneltega laulda)

Templi trepil peal:

Räägi Aaroni wastu ja ütle: „See mees sinu sugust teie tulewa põlme rahwa seas, kelle küljes wig on, ei pea mitte ligi tulema... olgu ta pime ehk jalult wigane jne.

Äga see sündis, et sõna koguduse karjasest wälja läks, et wana templiwahist omast ametist pidi lahkuma ja uus asemele tulema.

Ja waata, siis istus wana templiwahist tuha peale.

Ja tema naene ütles temale: „Kas sa weel omast täiest wagadusest kinni pead?“ Siis tegi templiwahist oma suu lahti ja wandus ära oma lahtilaskmise päewa, ja temal ei olnud süüd teps. „Kadugu see päew, millal ma olen sündinud ja see õõ, millal õõldi: üks templiwahist on jälle loodud.

Mikspärast antakse waewalisele walgust ja elu neile, kelle hinges kibedust on?“ Äga uus templiwahist oli lonkur, kel kange jalg.

Seesama wõttis omale abilise, sest ta ei peasenud ise torni, kuid see abilise oli ühe silmaga.

Äga kui kuld ninaehe sea ninas, nõnda on üks pentsik templiwahist, kes keelepeksmise eest templiwahistiks on pandud; sest surm ja elu on keele meelewalla all, ja kes seda armastab, see sõõb tema wiljast.

Templis olles:

Ma tõstan omad silmad üles nende laulutahwite peale, kus laulu numrid üles pandud on.

Oh häda on mul! ei ma jõua seda numert lauluraamatust leida.

Sest sel päewal peab seda laulu lauldama, mis on nelituhat seitsesada seitsekümmend ja seitse.

Otsekui raskejalgne, kes pea peab maha saama, waewa tunneb, nõnda tundis waewa kõik kogudus, kui ta seda laulu omas uues lauluraamatus, mida Tallinnas aastal 1901 on trükitud, üles ei leidnud, sest laulusi oli raamatus teps: kuussada, kolmkümmend ja wiis.

Sest uus templiwahist oli meile seda pussi oma tahwili seadmisega teinud.

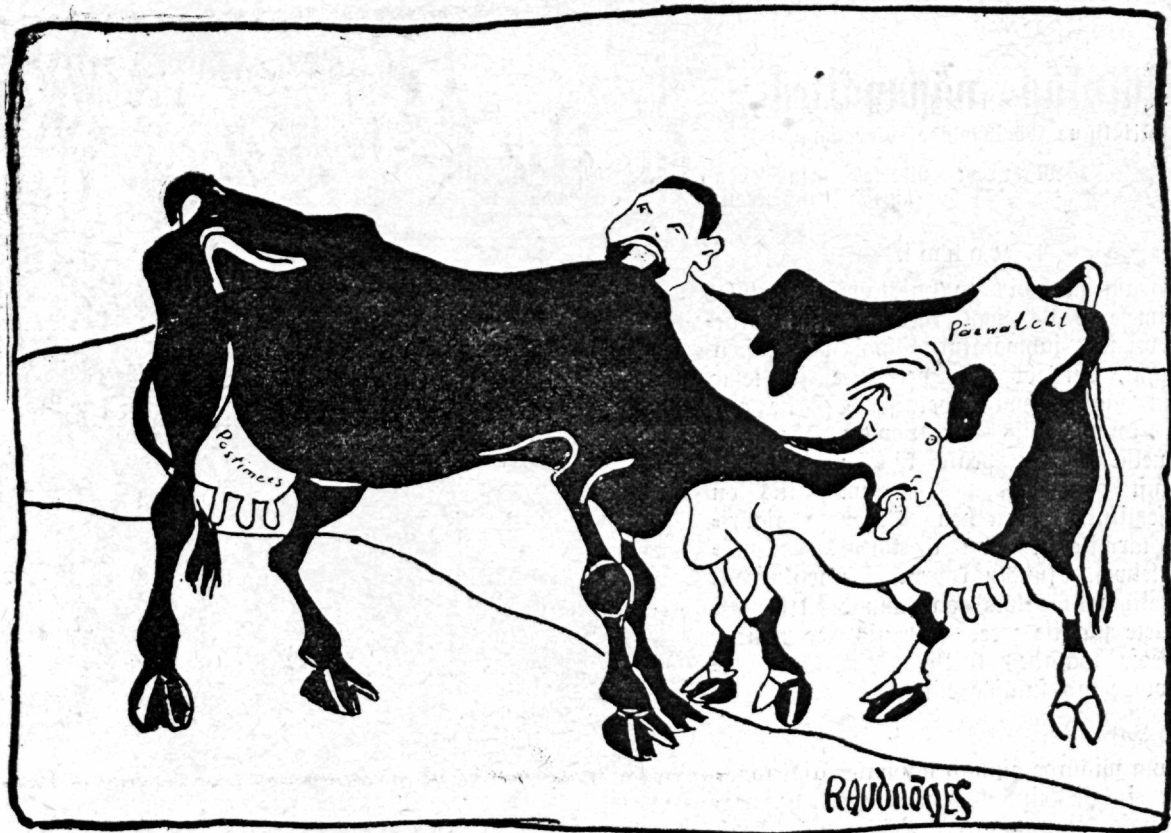
Meie ei wõinud mingisugust abi saada ja kisasime oma suure walu sees.

Tule, mu rahwus, mine oma kambride sisse, ja pane uks lukku enese taga: poe ära ühe wäike silmapilkmise aja, kuni meelepahandus möõda läheb. Sest waata: see ei ole mitte hea, et templiwahist maarahwa lauluraamatu numreid ei tunne ja tornikella löõma ei pääse.

Ja see on üpris wäga paha koguduse meelest, et waimulik nõnda oma pead möõda templiwahistisi wahetab.

Äga sind, kogudus, peab alandatama; siis räägid sa mulla seest, ja kõneled põrmu seest ma-

Kaks kallist kaimu.

Edula küla¹karjamaal on teiste hulgas kaks lehma söömas: päitsik ja kirjak. Esimene on Tõnise Jaani, teine Luige Jüri päralt. Need kaks looma on haruldased suured sõbrad: alalõpmata lakuwad ja ilatsewad nad teine teist. Piimaanni poolest nad suured asjad pole. Jaani päitsik lüpsab küll vähe rohkem, aga piim on kole wesine. Mõlemad lehmad on aga tujukad, tigidad ja kanged kiilli jooksmata. Teine kord jutustame nendest lehmadest pikemalt.

dala healega; ja see kõne mulla seest peab olema kui pomiseja nõia heal, ja su kõne põrmu seest fiukama.

Kel kõrwad on kuulda, see kuulgu!
Armsale maarahvale üles pannud Raama pojad:
Seba ja Tedan.

Eduerakonna arwustuse mõedupuu

ehk:

omad autõlda, wõerad häbiwõlla.

Katke ühest kahelõnest kahe erelase wahel.

Esimene erelane: „Mis teie seal suu-
refstegewa klaasist all nii teraselt uurite?“

Teine erel.: „Otsin A. A. kirjastõõst kunsti-
wäärtust, aga uuri kui palju tahes: mis tühi, see
tühi!“

Esimene erel.: „Noh siis kustutage ta
lihtsalt elufirjast maha.“

Teine erel.: „Ei see lähe. Oma mees
ja pealegi tähtsal paigal. Olgu, kuidas on: tar-
wis fiita.“

Esimene erel.: „Siin on teil üks raamat
lahtilõikamata alles. Nagu mäletan, ilmus teie
sulest selle töö kohta „Postimehes“ käre kriitika.
Kuida wõite teie tööd arwustada, mida weel
lugenudgi ei ole?“

Teine erel.: „Kes siis kõiki näruseid sule-
kriipsutusi läbi lugeda jõuab. Oleks weel eduera-
konna meesgi olewat, aga mõtelge: wa' punase
närakas! Niisuguste töõsõid ei loe ma kunagi, waid
kirjutatan niisama huupi autorile surmaotõuse alla.
Wõi mis tarwis lugedagi? Wiimati tuleb wälja,
et on kunstitõõ koguni — ja siis hakka, pagana
pihta, weel südametunnistusega, otõefui Jakob Su-
malaga, rabelema. Parema, kui ei loegi. Paljast
autori nime teadmistõõ on niisugusel puhul ar-
wustamistõõks küllalt.“

Juhtumistõõ pealt kuulanud W. Proletarlane.

Tulufad näpunäited.

Kilulinna söögipoodide kokaraamat.

Motto: Wafel; ajal peab kõigega rahul olema

1. Kohwi.

Paraja kohwi valmistamiseks tuleb iga inimese peale pool theelusika täit praetud ja peeneks jahvatatud kohwi võtta, s. o. sel puhul, kui söögipoe perenaise ja tema perekonna jaoks kohwi keedetakse. Tehakse aga teistele kohwi, siis on poolest theelusika täiest nelja inimese peale küllalt; kui kuiva kohwi just otjaforral peaks olema, siis on tema asemiks väga hea Wenemaa figuri-pulbrit tarvitada, mida ärakõrvetatud nairistest, leiva ja juustu koorukestest valmistatakse. Wihmade ilmadega annab Ülemiste wesi sellele joogile veel isearanis hea maitse. Kruufidesse walades tuleb kohwi läbi perenaise poolpeetud sukajääre lasta.

2. Theewesi.

Runa wihtade hinnad wiimasel ajal tõusnud on, ei lasse leilinaised neid enam heameelega saunast kodu tassida. Hädasunnil peab siis nüüd poest ostetud theed tarvitama. Kuid ega sellepärast veel maffa meelt heita! Lufikataie kuiva thee kohta tuleb veel kolm lufikatait soodad juurde lisada, see kisub theehedest wiimase kui wõhma wälja ja teeb theewee kenaks punajeks. Theekruusi hinda tuleb 1—2 kopikat tõsta.

3. Piim.

Healt piimast nõutakse, et ta kõige pealt rammus oleks. Kui juurde lisatud Ülemiste wesi teda küllalt rammusjaks veel ei tee, siis on hea, kui paar hiiri paariks tunniks sinna sisse ujuma pannakse. Ka prusjakate ja kärblaste soetamise eest tuleb palawate ilmadega, kus piim hapuks kipub minema, hoolt kanda. Need elukad muretsjewad oma tugewate ujumise liigutustega selle eest, et piimal aega pole kokku minna.

4. Lihaleem.

Hea lihaleem peab teadupärast niifugune olema, et tal raswafilmad peal ujufiwad. Sihufese leeme valmistamiseks täidetakse toobrine pada Ülemiste weega ja pannakse böseks must aluspesu sinna sisse ligunema. Hommikul inestate isegi, kui palju wälja ligunemid higist tekkinud raswawullisid nüüd wee peal ujub. Nüüd tuleb pesu ettewaatlisult wälja wõtta ja karduleid sisse koorida. Tulele pannes hoolega ümber liigutada!

5. Lihakoogid.

Lihakoogide valmistamiseks tuleb kõik nädala jookful ülejäänud liharaajufesed kokku korjata ja õige palju kuivanud jait koorukefi veel juurde lisada. Peaks jellest segust veel wähe olema, tuleb turult

" Parun Himmelblau paneb Lasnamäel kaarta wälja, kas ei saaks Kilulinna uueste ära wõita.

kopsu, maffa ja rupsikifid juurde osta. Enne küpjetamisi hästi läbi hakkida!

6. Üleüldised juhatused.

Ülepea tuleb ikka kõige paremaid toiduaineid wõtta; kõige paremad on aga teatavasti kõige odawamad; ja kõige odawamad on need, mis kaupluses seistes juba kopitama, hallitama ja mädanema on läinud ning mida kaupmehe käest selle tõttu poolmuudu saab.

Edasi tuleb tähele panna, et Ülemiste wesi ilusate ilmade tõttu üsna lahjaks on läinud, nii ei a i n u l t temast enam buljongi keeta ei saa. Sellepärast on soowitaw wett Tiigiweskist ehk Härjapea jõest wõtta, see on kaugele rammusam. Isearanis kasulik on Tiigi wesi wesi kewadel, konnade kudemise ajal, tarvitada.

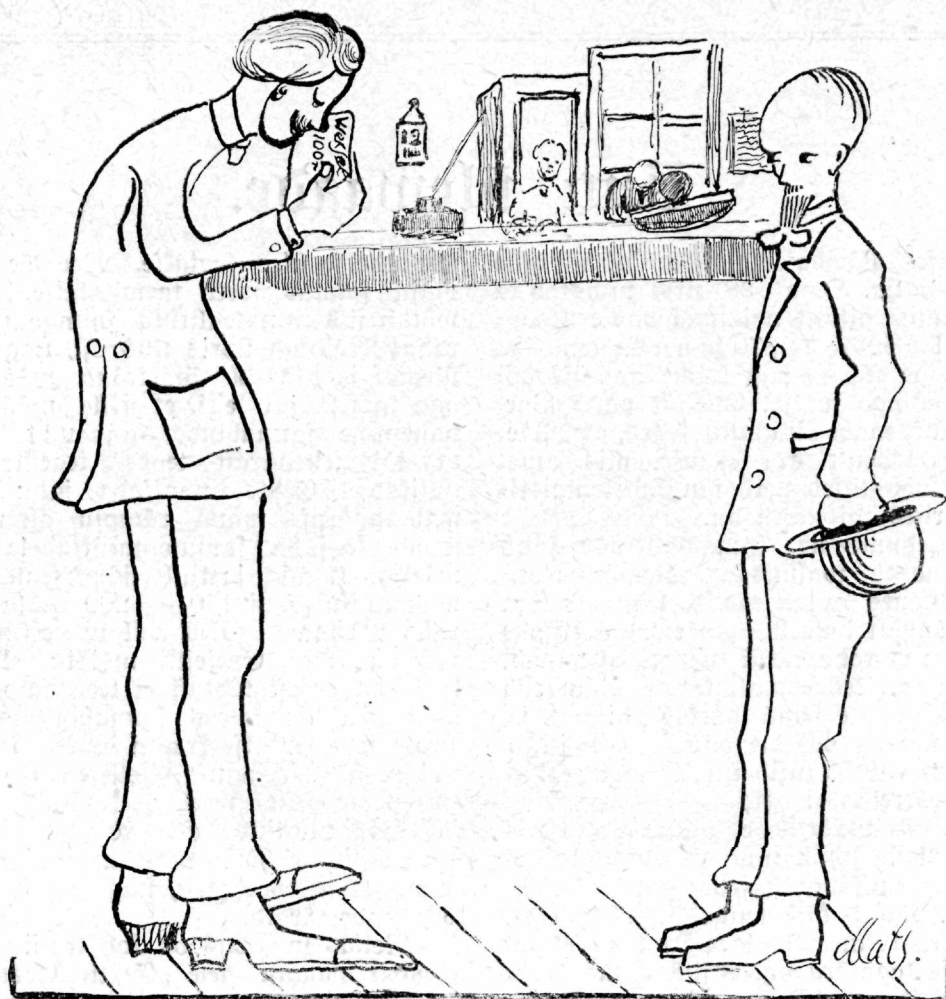
Raswamokk.

Waga soow.

"Ei ole enam midagi parata, minu wanamoor jeda enam ei kannata, pean jahilkäimise warna riputama."

"Kahju, et jeda ümberpöördukt teha ei wõi."

Tallinna Eesti pangas.

Direktor Wibopuu: Ei... Ei kulla mees, seda wekslit ei wõi ma mitte vastu wõtta, sest et tal sugugi Eduerakonna haisu juures ei ole.

Ütles:

„Lühidalt ja selgelt!“ ütles kütt, kui rebajel jaba takka ära laskis.

„Tühjast asjast palju müra!“ ütles paksu magu, kui kõhuli Türgi trummi peale tuktus.

„Aji waff“ ütles wabrikutöödine, kui wabrikust warastud wäse wanaraua kauplusesse ära oli müüinud.

„Igal ühel oma maitse“, ütles kutt sõnniku hummitus siblides.

„Kergel asjal on rasked tagajärjed,“ ütles noor leff, kui kassitud sai.

„Rea hind on ikka oma 2 kopikat“ ütles Mitsam, kui Krubergi järele sõnumeid näppas ja teistele lehtedele saatis.

„Pikemaks, paksemaks ja raswajemaks peab mu jaba saama. Tarwis et raudsepp temale terasest jattu teeb,“ ütles Pärnu-Karu, kui ta oma jaba weni-tas. Mitu jattu tehti küll terasest ja rauast, kuid jaba jäi ikka wäiksemaks ja lühemaks. —0—

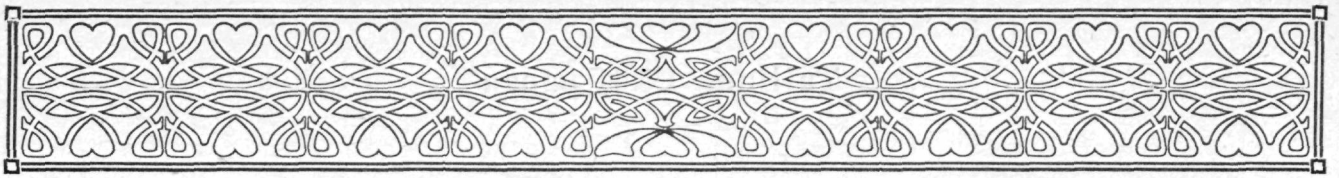
„Saime neist siinse ja punase järgikandjateft „Kotimeestest“ ometigi lahti. Ei kott pole meile nüüd enam nii hirmus ega kohutaw,“ hüüdsiwad Pärnu „tõsi-jed Eesti“ mehed kooris, kui jalk mehi mõne aja eest tikumeeste kessel teele saadeti. —0—

„Išsand kaitsku ja hoidku mind katku, kalliaja, salamonopolka ja murgaadwokatide eest,“ hüüdis talu-meheke omas tühjasse lambanahast tehtud rahakotti wahtides. —0—

„Igal parunil on oma iseäralised tujud,“ ütles joodik pori sees aledes. —0—

„Herrasmeeftel pole tarwis ju tööd teha ega waewa näha,“ hüüdis keegi „Tõsine Eestimees“ ja Eesti mõisate ehitaja, kes pooliku „Laulufelisi“ maja plaani käest ära wiskas. „Töö on hobuste ja ruma-late inimeste asi. Parem wõib ju teiste naha peal hülgada.“ —0—

Kuu ülemaade.

Kilulinnaft. „Päewaleht“ wistab päris tõlise nööga raswast nalja. Oma 138. nris jutustab ta Wenemaa sõnumite all, et naisterahwaste flooftrites Wenemaal üleüdselt 11.870 muntka on. See teeb täpi pealt iga n n n i ja kolme nonniks õppija peale ühe munga wälja. Et ole päris Vocacio lugu! Wäite wahel on ainult selles, et „Päewaleht“ nii tarwa pealt ära ei ütle, mis amet ja misfugused lohusfused neil muntadel naisterahwaste flooftrites just täita on.

Kilulinna „edumeelne linnawalitsus“ saab päris karutempudega walmis, wõrdlemata tegudega kohe. ! Mõnes asjas wõiks teda arstiga wõrrelda, kes rängalt haigele igapäewaste tilkade asemel kõrraga terwe rohupudeli tühendada annab, wõi ehitusmeistriga, kes esmalt katuse õhku seab ja siis sealt alla majale seinu hakkab ehitama ja wiimaks ka alusmüüri paigale paneb, aga sealt samast on ta Gesti-Gesti tüki nii tselaadilised, et neid millegi wõrrelda ei oska.

Nii tehti hiljuti määrus, et piima ainult nii ja nii wiisi müügile tohib tuua ja et tallid, kus lehmasid peetakse, muidugi ka sellekohaselt korraldatud oleksiwad. Nagu kõik seni sedki, hakkab ka see määrus paari, kolme nädala pärast maksma. Ja selle määruse tagajärg on, et siis piima toobi eest kõigewähemalt — 15 kopikat maksame, sest piimasaadustega kauplejad ei jõua, enesestki mõista, nii lühikesel ajaga oma wälimust seda wõrd puhastada, et neil uut määrust karta ei pruugiks, ja on sellepärast muidugi sunnitud äriajamist osalt ajutiselt, osalt ka jäädawalt seisma panema, mille tagajärjel piimahind tingimata tergiwale Oles „edumeelsetel linnaisadel“ wähegi toliku peas olnud, siis oleksiwad nad esmalt tallide korraldamise peale hakanud ja siis järkjärgult edasi läinud.

Teine määrus puudutab õllepoodisid ja nõuab muu seas teatavaste, et neid ainult nii kõrgetes ja awarates ruumides tohib awada, nagu neid terwes Kilulinna olemas ei ole! Olgu nüüd õllepoodidega lugu kudas ta on, aga „Meie Matši“ huwitab kangeste see asjalugu, miks pärast linnaisad seda üliwaga tarwa määrust oma „Lootuse“ puhweti kohta ei teinud, kus nad „lotilauas ja winditamast“ käiwad, sest selle lagi on põrandalt waewalt poolsülba kõrge, niisama on ta juba kord siisegi langenud. Ka paar teist seltsimaja on Kilulinna rapasemad kui iga õllepood, ja ega Rodermannigi kõrtsu toad kaks sülba kõrgeid pole, aga noh, seal käiwad linnaisad — ise.

Kolmas, teofil olem määrus, puudutab saunaisid. See määrus tehti juba enam kui weerandsaja aasta eest ja kõneleb weemõetjatest, mida

saunadesse üles seatakse. Weemõetja näitab, kui palju saunas wett tarwitatakse, ja selle järele wõtab siis linnawalitsus saunamanikkudest weeraha. Muidugi üpris ilus asi, nagu ka kõik teised ülemal ja alamal nimetatud määrused, aga — aga ka sel ajal leiti, et selle määruse maksmapanemine saunahinda ainult kõrgendaks ja ta jäi sellepärast teoks tegemata. Aga ega nutikad „Gesti linnaisad“ jäta: nad nuuskisimad määruse wana rämpsu alt wälja ja andsiwad ka juba saunamanikkudele teada et, weemõetjad kuujaja jookkul siisse seatakse. Kuna saunamanikud seni 150 — 200 rubla aastas weeraha maksiwad, tuleb neil tulewikus 1500—3000 rubla maksta. Enesestki mõista, et saunamanikud seda omast taskust ei tee, waid nad määravad kõigeodawamaks saunahinnaks 20 kopikat. Peale selle seatakse kraani juurde iseliiki leininaine wõi n. n. „weenaine“, kellele iga kapataie wee eest peale selle weel 1 kopikas tuleb maksta. Nii siis, kilulinna linnaisad, rõõmustage, „edumeelse“ linnawalitsuse hõlbutusel saate wiimaks h i n n a t a g i sauna weel, sest, nagu näete, seda näitawad kõik tundemärgid.

Neljas uuendus on kah teofil ja heidab kah isewärki walgust meie „Gesti-Gesti insinäär-teenalõgide“ ja teiste linnaisadest eriteadlaste peale. Lugejad mäletawad weel küll seda suurt „gaasikollitajat“ mis linna serwa kuhugile Kuu wõi Tõhede uulitsale ehitati, ja mis oma sadatuhat rublastest linna raha maksma läks. See riistapuu pidi kõik gaasituled üpris walgest kollitama“ ja tont teab weel, kui kasulik olema. Kuid — gaasi tuled on meil vähemalt niisama tuhmid kui ennegi ja — linna isadel tuleb nüüd äkitselt arusaamine pähe, et elektri-kestjaama ikkagi ehitama peab. Aga, armsad linnaisad, mis teil seni arus oli, et inemalt seda ei teinud? Siis poleks seda sajatuhandelist „kasulikku“ riistapuud, mis gaasituled walgest pidi „kollitama“, sugugi waja olnud, ja selle asjata raisatud sajatuhandega oleks meil elektriwäe soetatamise kestja ammu juba walmis olnud.

Uue-Tänasfilmast. Meie mõisapidaja, rahwuse poolest eestlane, on niisama töölistega hädas, kui saksa mõisnikudki. Moonoakaid pole — waid mõisatööd tehakse wangide abiga. Asi on selles, et suguwenna juures tööliste olud sugugi lahendamad pole, kui saksa mõisniku juures, waid ennem kitsamad weel. Töölisti oleks küllalt, aga niisuguste tingimiste juures on ka suguwenna juures teenimine wõimata.

Wigalast. Walla isad wete kihwtitajateks ehk mida praegusel ajal weel mõne walla wolikogu ei palu!

Wigala mehed on kanged linakaswatajad ja weel osawamad neid jõgedes leotama. Wanaste, kui mõis ise ka linu kaswatas, leotawad mõis ja talumehed neid kõik ühel meelel jõgedes. Et jõgede weel selle läbi solgitud sai ja kalad ära suriwad — seda ei pandud kumbagilt poolt tähele. Nüüd, kus mõis talud ju pea kõik ära on mülünud, keelati talumeestel jõgedes linade leotamine ära — riffuda hirmsast jõgede wett. Ime, et seda alles nüüd märgati. Walla wolikogu on aga mõisaomanikule alandliku palwefirja läkitanud, et mõisaomanik sedawõrt mõjuda katsuks — et linu jões jälle leotada lastaks. Palwefirjale pole weel wastust tulnud. Näha on, et Wigala walla wolikogu suur kalade ja puhta wee wihkaja on.

Wiljandi. R a h w a p i d u. Wiljandi Põllumeeste- ja Hariduse seltsi poolt pandi 14. juunil rahwapidu toime. Tähendatud seltside poolt waliti pidu toimekond, kes nii agaralt ja ennast arasalgawalt töötas, et laulukooridel wärgulist kohtagi polnud, tõlakojast polnud juttugi. Tuulgi nähti pidutoimekonnaga ühe mütsi all olewat, sest just nagu kuulajate ja lauljate liuste puhus ta laulude kõla, kus seda ja teist. Wõi rahwas nüüd laulust aru saab — ööldaife: sinule pandakse laulupidu toime, tule kuula ja плати деньги и не говори!

Seljal ajal oli ka „Kirjastuseühisuse“ asutajate koozolek, kes nõu pidas ja teed katsus leida, kudas kõiki siinseid ajalehete kõige sabade ning sarwedega ühendada. Kutselaardid oliwad õnneks wõi õnnetusels sarnastele wälja wälitud isikutele saadetud, keda asi ei humitanud ja kelledel peale kritilise külje ajalehest suuremat arusaamist polnud. Eks need ole nüüdse aja märgid.

Tauriaft. Meie „rahwaasemikud“, kes, nagu tuttam, duumas kordagi suud lahti ei ole teinud, waid terwe istumiste aja magusas poolunes juikusiwad, — olewat, nagu ustawalt poolt teatatakse, enne puhtele minekut ülemale poole palwe sisse andnud, et neile luba antaks edespidiwels hooajaks duumasaali woodisid sisse wiia. Palwet põhjendatawat sellega, et kõwa tooli peal tuktumine kardetaw olewat, sest see tegewat inimese närwilikuts ja wõiwat meeleolu pita peale kas wõi „punafels“ muuta, misjuguft hädawõtu aga pehmes woodis lamades tunagi farta ei pruugi. Saadikud lootwat, et nii tähtja põhjuse juures luba tingimata antakse.

— „Dõffjed“ ei ole Stolõpini politifaga sugugi rahul. Beaminiistrile antakse süüks, et Soomemaa itka weel elusate kirjas wiibib, samati ei olewat kõiki juutisid, haritlast ja „muulast“ senini weel üles poodud. „Wene mehed“ tahtwat, makstu mis makjab, Stolõpini kututada ja tema asemele Purischlewitschi ministri toolile upitada.

G m a j d e A t h e n a f t. Edueratonna sõjakohus istub koos ja teeb pahempoolsetele Gesti kirjanikkudele surmaotsuseid. Sellega loodetakse „punaft kurja“ Gestist juurteni wälja kiskluda. Arhukkamist toimetatakse Jaani oma wäljamõeldud tapariista, toodi, abil. Mitmed surmaotsused (Dõnuristi „Kriipsude“, Silienbachi „Ülespoodute“ tõlke j. m. kohta) on juba hertsogi poolt

finnitatud ja Ere ametilehes „Postipapas“ awaldatud. Teised järgnewad lähemal ajal.

Saaremaal. Siin tunti hiljuti kanget maawärisemist, mis aga õnnels juuremat kahju ei teinud. Rahwas oli hirmul ja arwas ilma otja käes olewat. Pärastpoole selgus, et maawärisemise põhjusels Kurefaares ärapeetud laulupidu olnud. Siigla laul, mis enam kui poolestuhandest kõrist kostis, sünnitas nii tugewat õhwapuustust, et wäilese saare ta alustel wankuma pani. Mitu päewa selle järele wõidi weel õhus isearalift laenetamist tähele panna.

Kurefaareft. Waremalt on siin juba mitmed usumäratsejad, küll „hüppajad“, küll baptistid, oma õnne katsumas käinud. Tänamu on jälle üks uus usumäratsejate selts, nimega „uduerakond“ Kurefaarlaste keskel oma wõrgud wälja heinud. Nende päewade sees käis nende tähtsam prohmet, Kolga Klein, Kurefaare elanikkudele esimest proowijutlust ütlemas. Uue usu esitajate siht on sama, mis endistelgi: walguse wastu wõidelda, pimedust edenada ja rahwahullade arusaamist udustada, et endil hea oleks fogases wees talu püüda. Sjeloomulikuts nähtusels uute usumeeste juures on see, et nad oma palwekoozolekutel otse pöörasesse hullustusehoosse satuwad ja tuld ning tõrwa kõigile kaela loobiwad, kes nende usku ainuõndsatsstege waks ei tunnista. Waesjed saarlased, kõitidele peate teie söddaks olema!

Pärnuft. Pärnu lauluselts on selle peale uhke, et ta annugi enam ei laula. Mitmeid isandaid ei wõi forraga teenida: klaasijid kõlistada, hommiku-tundidel ilusatele neiuwale kasimuusikat teha, kaarti filmasid lugeda, pillardi kepide sporti teha ja laulda. Kus ja Suudas sellega lähed! Laulmine pole ju terwisele kasulik, ritub hirmsasti rinda ja kurtu ja wõib wiimaks weel paha tiiskuse haigust sünnitada. Oh, hirmsjad on weel need pajunate healed — rituwad, otje tõrwa-fuulmift

МАЛАЗИНСКОЕ РУССКИХЪ И ЗАГРАНИЧНЫХЪ ФАБРИКЪ

A KRUSTAUK

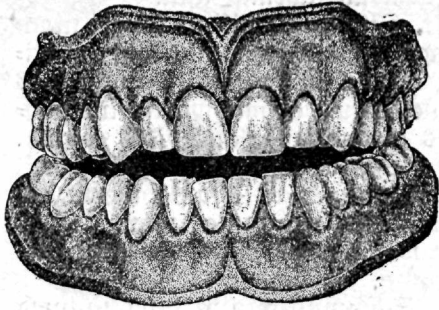
JALANOUSID

MEESTE, NAISTE-RAHWA JA LASTELE

TÄIELIKUST SUUREST WÄLJA WÄLIKUST

WALJAS A. KRUSEAUKI Jalanoode kauplus, Kullasappa uul, tendises sooritat J. Steinfels'i pliidäris nr. 9. Hinnad mitte kallimad, waid odawamad !!

P. S. Et täielikult oma tehase sisse seadnud olen, sellepärast olen walmi awastu wõtma kõiksugu tellimisi ja parandusi.

Spetsiaallaboratorium

kuusiliste hammaste valmistamiseks kaitshukist ja kullast, kruvide peal ja ilma; kaitshukist hambad 1 rbl. kõige paremast materjalist. Parandamine 1 rbl. Laboratoriumis töötavad tuntud eriteadlased — tehnik A. S. Rohlin. Hambahaigete vastuvõtmine, arstimine, plombeerimine ja väljatõmbamine ilma valuta.

Diplom. hambaarst

A. A. Desjatnikoff.

Vastuvõtmine terve päev Viru uul. nr. 14, Werhbitzki majas.

Ärge unustage,
et minu juures

laste

ülešvõtete jaoks spetsiaal fiske-seade on.

Päewapiltnik

Alex. Jurich.

Kõndke ainult Saku wabriku

Pilsener, Erlanger, Saazer, Cabinet ja Dortmund

õlut.

Radu: Kloostri platsil nr. 10, Tallinnas.

Wanutamise ja šheerimine on ainult
Tallinnas, Maatri uul. nr. 23

G. Birk'i auruwärwimise- ja keemialiku puhastamise wabrikus.

1904—1908 — 6 kuldauraha ja „Grand Prix“.

E. Plehn'i wiilwabrik

Tallinnas, Wana Posti uul. 11, soowitab oma suurest wali ust wiilisi ja raspleid ümberwähendamiseks.

Wanade wiilide raiumist toimetatakse nagu eunegi, hästi ja odawalt.

Kaupmeestele: ➔

müüb

Latt-rauda wabriku hindadega

laagri pealt.

Paul Schiffer.

Wiru wärawas.

A. Einardt'i
nikeldamise töökoda
 Profusmäel nr. 5,
 teeb kõikiugu nikeldamise töösid
 korralisult ja paraja hinnoga.

Detsembrikuust 1908. a. peale il-
 mub iga kuu keskmiistel päewadel
 poliitikaline, majandusline, ilu-
 kirjandusline ja teadusline
 krukiri

Töö

Oma ülesandeks seab „Töö“ selts-
 konda. iseäranis aga töörahwast, tema
 puuduste ja hädadega tutvustada, ta
 püüab nende seisukohta seletada ja näi-
 data, kuidas nad mõistelema peakšivad,
 et oma waimlist ja majanduslist elu tõsta.
 Selleks otstarbeks avaldab „Töö“
 kirjutatöösid poliitika, majanduse ja ühis-
 elu wallast.

„Töö“ pakub ka wahetewahel kir-
 jeldusi teaduse ja kunsti
 põllult, niisama ka lähemaid ilukirjan-
 duslisti toodeid.

„Töö“ tutvustab oma lugejaid
 rahwaste waimlise jõu
 woolubega ja paneb nende elu ja ede-
 nemisekäiku tähele.

„Töö“ toob teateid walitjuse as-
 jades ja ülesõidse riigi- ja
 seltskonnaelu üle.

Iseäralist rõhku aga tahab
 töölise ametiühisuse lii-
 tumise ja ühistegewuse peale panna.

„Töö“ tahab töörahwale wabrikus-
 käsitöö ja põllutöö harudes
 võimalikult jeda pakkuda, mis meie
 töölise iseteadmuse ja isetegewuse
 tõrgemate ajtimele wõib wiia.

„Töös“ kirjutawad praegu kõige
 paremad kohalised ja
 wäljamaal elawad jõud, kes töölise-
 liikumist põhjalikumalt tunnewad
 ja tegelikult ametiühisustes ja töölise-
 liikumises juhtiwat osa on etendanud.

Arwame, et kõigiti oma ülesande
 tõrgusel seisame, ja loodame seltsimeeste
 poolt, nagu senini, lahtet wastutule-
 mist, millest ka „Töö“ edespidine
 ilmumine ära oleneb.

„Töö“ ilmub üks kord kuus,
 piltidega

maksab aasta peale 1 rbl. 20 f.
 ette tellides

ühtiku numbri hind on:
 esimised 6 nr. à 20 kop., 7 nr. algades à 10 f.
 Kuulutamise hind: lehekülg 16 rbl.
 1/2 lht. 8 rbl., 1/4 lht. 4 rbl. jne.

Toimetuse ja talituse:

Tallinnas, Toom-Kuninga uul. nr. 20
 Wene keeles: Ред. журн. „Тöö“,
 Ревель, Кенигстальск. № 20.

Rohkem kui 100,000 inimest loe-
 wad siit! Kulb- ja hõbe uurid, seinas-
 laua ja äratamise kellad, ketid, bre-
 lokid j. n. e. grammofonid, kuldõr-
 mused 56 pr. all, hõbelusikad ja peef-
 rid 84 pr. all j. n. e. on

o d a w a d
 ainult L. Pirowits'i juures

Wiru wärawas, torni kõrwal nr. 21.

Kõik parandamisetööd uuride, kulb ja hõbe as-
 jades, nii la grammofonide juures j. n. e. saawad
 heaste ja odawaste tehtud.

Aupakkisult L. Pirowits.

Tähelepanemiseks!

Soowitan omast uuest, hästi wäljawalitud, täielikust

kalewikauplusest

kõige paremate Wene- ja Inglismaa wabrikute talwe ja suwe
 palitu kui ka ülikonna riideid wäga odawa hindadega, niisama
 ka kõiki muid kalewi kaupasid ja woodri riideid.

Kaup on tõesti wärske ja hea.

Aupakkisult

Jul. Aberg'i kalewikauplus

== Suurel Karja uul. nr. 5. ==

M. Adamsoni

Gesti walmisriiete kauplus

Wiru ja Wene uul. nurga peal,

soowitab ainult häid, wastupidawaid ja moodsaid meeste-
 ja naisterahwa riideid. Hinnad
 ja talitus wiisiparalised.

Naisterahwa ja meesterahwa

w i h m a w a r j u d,

150 kop. ja kallimad. Kõiksugu kindaid, naisterahwa ja lapse
 põllesid, jalutuskepid, kraed, lipsud ja maniskad. Odawad
 hinnad.

Paul Winter,
 Wiru uulitsal № 24.

Esimene Gesti pilke- ja naljaleht

„Meie Mats“

ilmub kaks korda kuus.

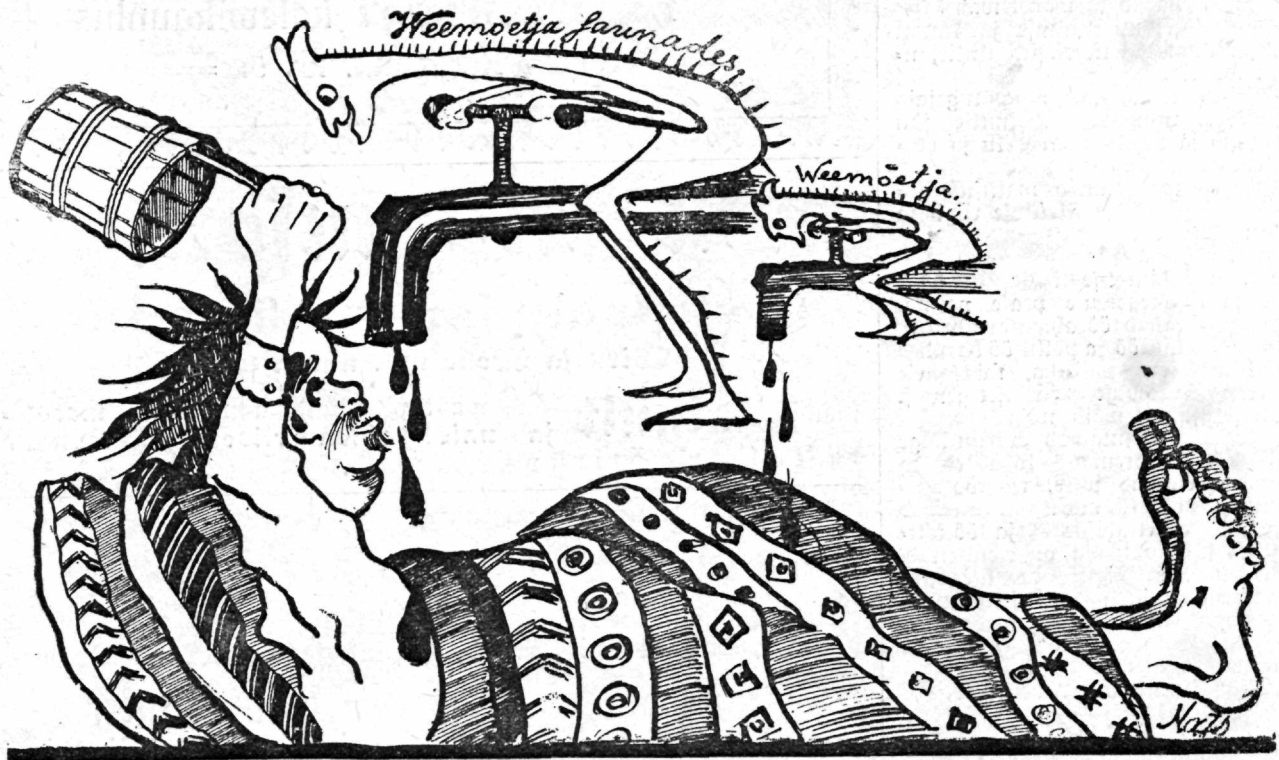
Tellimise hind: 2 rubla aastas, 1 rubla pooles aastas.

Ühtik number maksab 10 kop. — Kuulutuste nonpareille rida 10 kop.

Uus „Linda“ ehk Kilulinna linnaisa Blender.

Linda-Blender istub ülemiste järve ääres Linda kiwi otsas ja nutab, et Ülemiste järw ära hakkab kuiwama ja rahwas jänusse ära sureb. Saatana kolera wibrionid tahawad wägise järwe wee pinnale tõusta. Ainukene troost jääb weel järele: Ülemiste järwe eduerakonnale ära müüa, millest need siis eduerakonna RONGA tinti valmistada wõiksid, on ju järwe wesi nii must küllalt.

Tallinna saunamehe unenägu.

Oli ikka wa hea asi enne rahakotti ja kõhtu kaswatada, nüüd aga ei anna weemõetjad tondid ei päewal ega öösel hinge rahu. Ei enam wist saa Lootuses lotti ja mutti mängida! Jumalaga kuldne aeg! Ka kraanid tilguwad seda kallist märjakest maha. Ehk wõiks selle wastu tohter Klüüs aidata.